

APLINKOS TURPINIMAS “MĄSTYMO MOKYKLOS” VAIZDINĖMIS PRIEMONĖMIS IR JŲ PANAUDOJIMAS VAIKŲ SVEIKATOS UGDYMU

Trakų I/d “Obelėlė” komanda:

Aldona Degutienė, direktorė

Virginija Bunevičienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui,
ikimokyklinio ugdymo mokytoja

Anna Sevriuk, direktoriaus pavaduotoja ugdymui,
ikimokyklinio ugdymo mokytoja

SVEIKATĄ STIPRINANTI MOKYKLA+ MĄSTYMO MOKYKLA

- ▶ Trakų l/d “Obelėlė” 2012 m. pripažinta **sveikatą stiprinančia mokykla**, 2017 m. pratęstas sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos pažymėjimas.
- ▶ Nuo 2019 m. “Obelėlėje įgyvendinamas ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas „Mąstymo mokykla“ vaikams”.

Sveikatos stiprinimo mokyklos ir “Mąstymo mokyklos” analogijų paieška

**Sveikatos
stiprinimo mokykla
Mąstymo mokykla**

**Bendradarbiavimas
stiprinant sveikatą**

**Psichinės-emocinės
sveikatos
stiprinimas**

**Reflektavimas ir
mokymasis
vieniems iš kitų**

**Mąstymo įpročių
ugdymas**

**Mokymasis nagrinėjant
sveikatos temas**

**Sveikos gyvensenos
įgūdžių ugdymasis**

**Aukštesnio lygio
klausimai, klausinėjimo
įgūdžių ugdymas**

**Mąstymo mokyklos įrankių
taikymas:
žemėlapiai, mąstymo raktai,
De Bono kepurės**

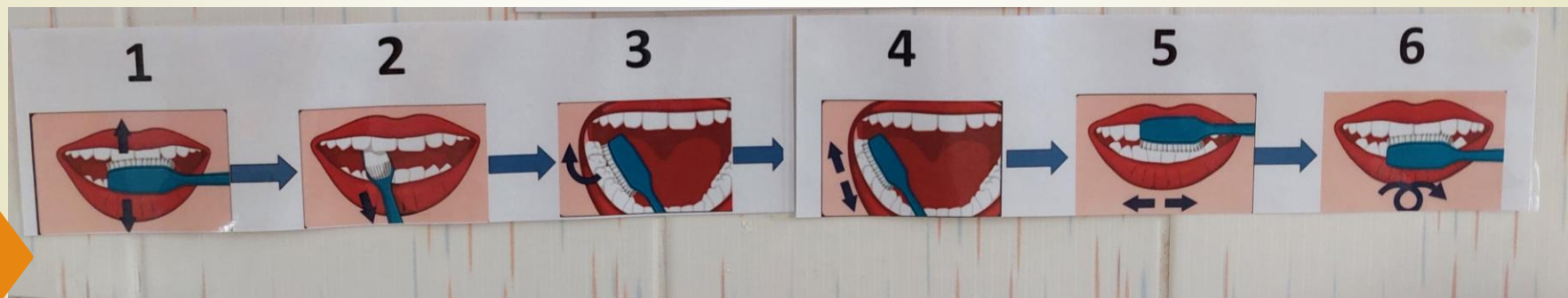
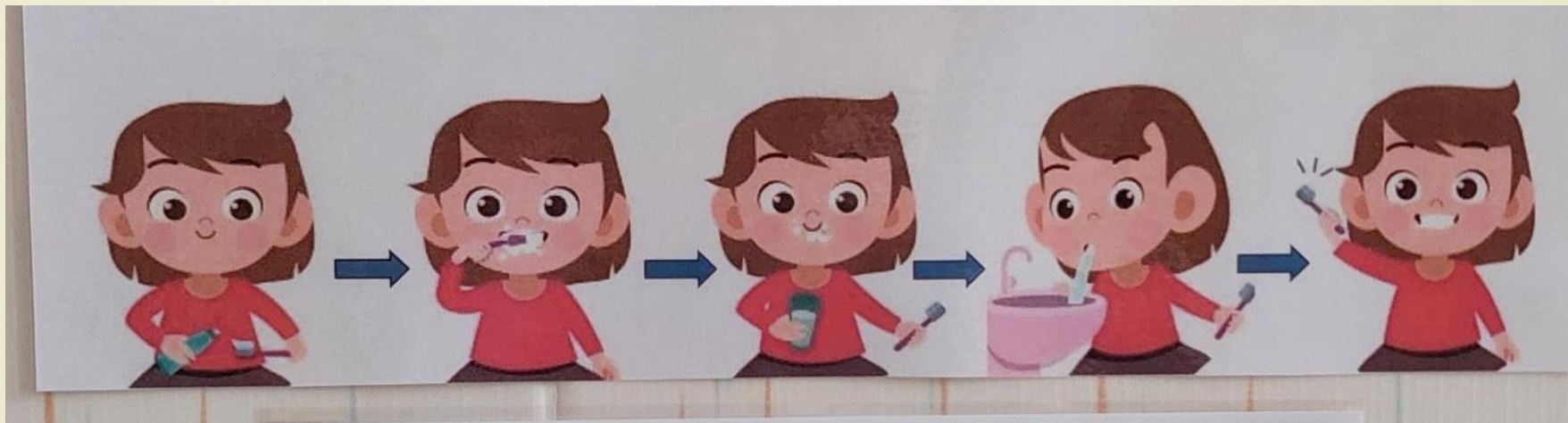
Mąstymo mokyklos vaizdinės priemonės vaikų sveikatos ugdymui

“MAŠTYMO MOKYKLOS” VAIZDINĖS PRIEMONĖS GRUPĖS APLINKOJE UGDANT VAIKŲ SVEIKATĄ

SEKOS ŽEMĖLAPIS „AŠ VALAU DANTIS“

SEKOS ŽEMĖLAPIS „AŠ PLAUNU RANKAS“

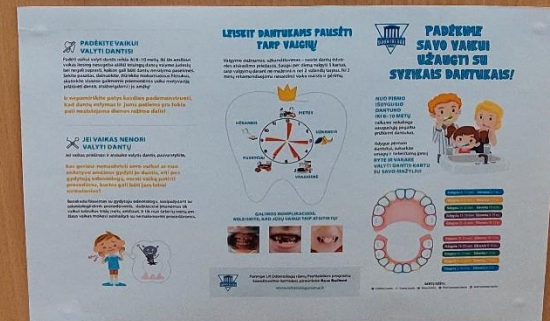
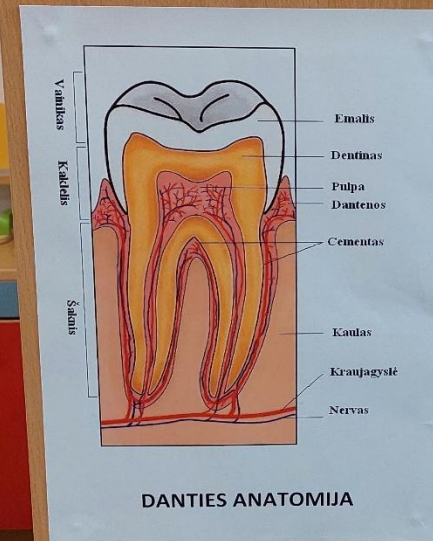
SEKOS ŽEMĖLAPIS „AŠ NAUDUOJUOSI TUALETU“

SEKOS ŽEMĖLAPIS „AŠ PRAUSIUOSI“

“MĄSTYMO MOKYKLOS” METODO IR SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS ANALOGIJŲ PAIEŠKA NAGRINĖJANT SVEIKATOS TEMĄ „MANO DANTUKAI“

“MĄSTYMO MOKYKLOS” ĮRANKIS: AUKŠTESNIO LYGIO KLAUSIMAI

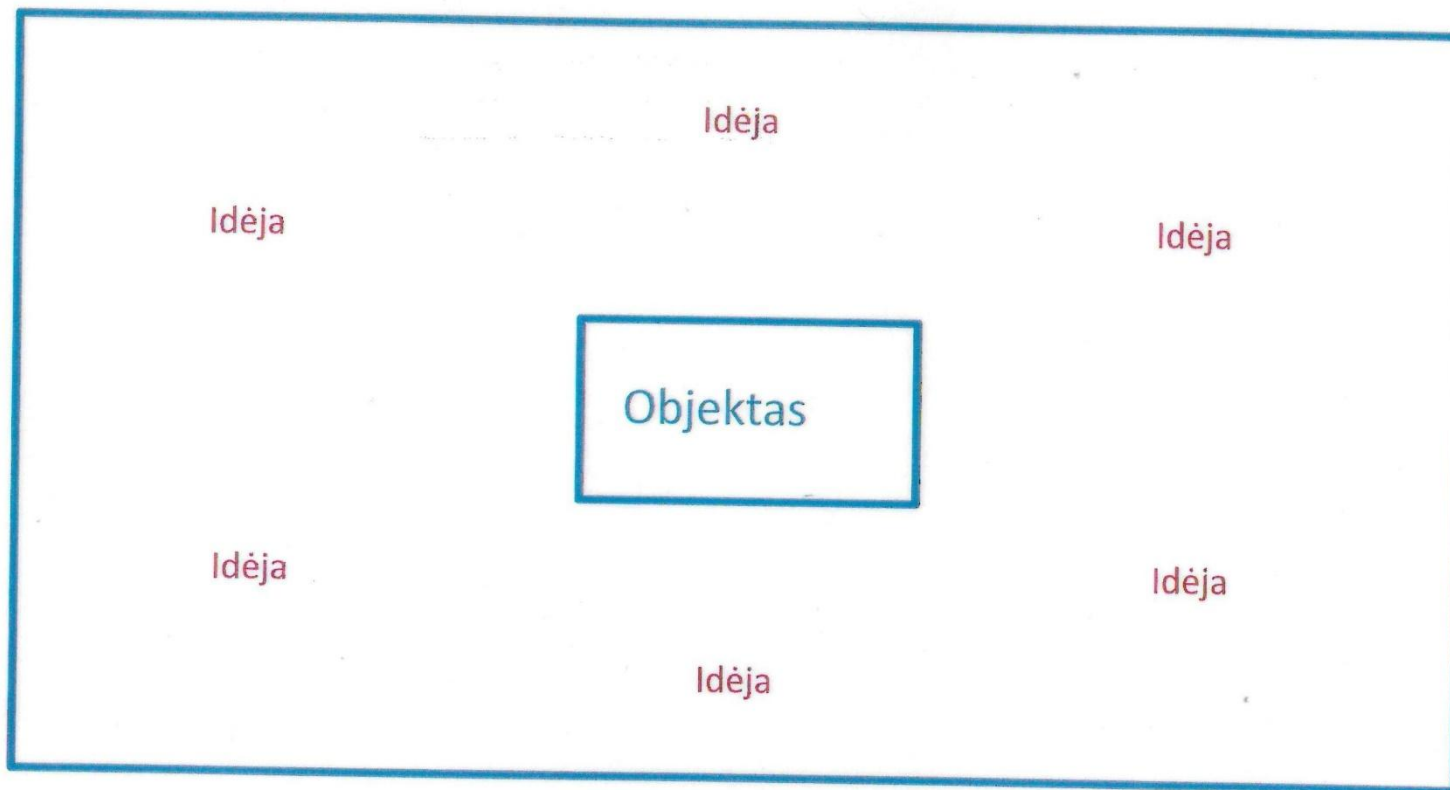
Mąstymo ir klausinėjimo lygiai		Klausimas/-i	Ko išmoks- ma?
Sudėtingi klausimai	Kurti	Žalia De Bono kepurė „Kokią dar kūno dalį ir pojūtį galėtų turėti žmogus?“. Raktas: Kas jeigu? „Kas, jeigu žmonės neturėtų dantų?“	
	Vertinti	Raktas: Trūkumai „Dantų trūkumai“ kaip juos ištaisyti Mėlyna De Bono kepurė Ko išmoko?	
	Analizuoti	Priežasties – pasekmės žemėlapis „Dantis“, Grupavimo žemėlapis „Kenkia dantim/sveika dantim“ Raktas: Bendrumai „Kas bendro tarp pieno ir dantų“	
	Taikyti	Siejančių veiksmių žemėlapis „Dantys, akys, nosis, ausys ir jų paskirtis“	
Paprasti klausimai	Suprasti	Apibūdinimo žemėlapis „Koks dantis?“ Mėlyna De Bono kepurė Ko išmoko? Sekos žemėlapis „Aš valau dantis“ Raktas: Atvirkščiai „Ko žmogus negali sukramtyti?“	
	Atsiminti	Apibrėžimo žemėlapis Kas, kur, kada, kuris, kuri? „Žmogaus dantys“ Balta De Bono kepurė Vakare prisiminti, ką išmokome apie žmogaus dantis? Raktas: Klausimai	

1 ŽINGSNIS – Atsiminti

- SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOJE VAIKAI PASAKOJA APIE DANTIS, KĄ APIE JUOS ŽINO.
- “MAŠTYMO MOKYKLOJE” VAIKŲ PASAKOJIMAI VIZUALIZUOJAMI (APIBRĖŽIMO ŽEMĖLAPIS). IŠSIAIŠKINAMA, KĄ VAIKAI ŽINO. PASTEBĖJUS, KO VAIKAI NEŽINO, NUMATOMOS UGDYMO PRIEMONĖS, PADĖSIANČIOS VAIKAMS PLĖSTI ŽINIAS.
- KIEKVIENĄ DIENĄ VYKSTA REFLEKSIJA, KĄ VAIKAI NAUJO SUŽINOJO (BALTA DE BONO KEPURĖ-FAKTAI), PRITAIKO TURIMAS ŽINIAS NAUDODAMI RAKTĄ (KLAUSIMAI).

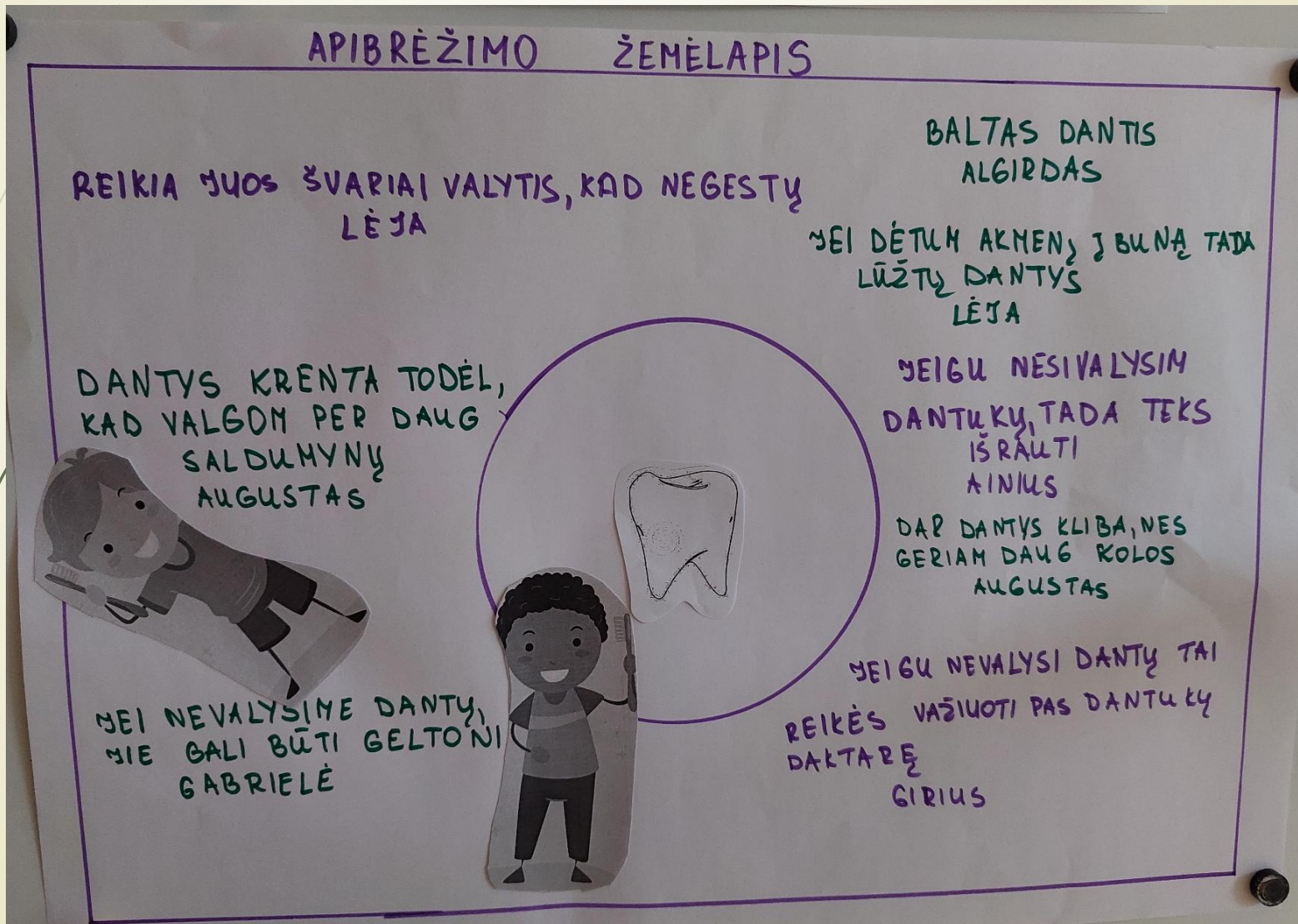
“MAŠTYMO MOKYKLOS” ĮRANKIS: MAŠTYMO ŽEMĖLAPIS

APIBRĖŽIMAS

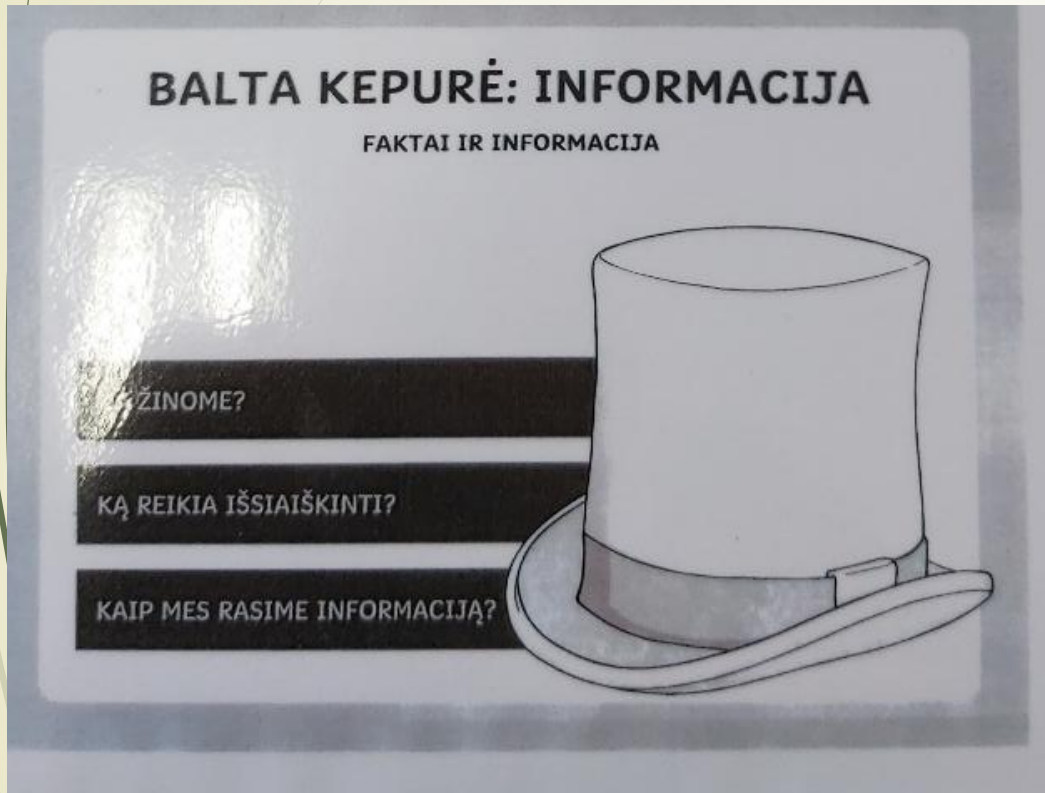

Apibrėžimo žemėlapis

Kas, kur, kada, kuris, kuri? „Žmogaus dantys“

“MAŠTYMO MOKYKLOS” ĮRANKIS: DE BONO KEPURĖ

**Vakare
prisiminti, ką
naujo
išmokome,
išsiaiškinome
apie žmogaus
dantis**

“MĄSTYMO MOKYKLOS” ĮRANKIS: MĄSTYMO RAKTAS

- ATSAKYMAS YRA „DANTYS“
- PASAKYKITE PO KLAUSIMĄ, Į KURĮ ATSAKIUS GAUSITE ŠĮ ATSAKYMĄ
- TURITE 6 MINUTES

ATSAKYMAS: DANTYS

BURNOJE BALTI, DAUG JŲ? (DEIVID)

KIETI IR BALTI? (LĖJA)

KRANTO VISĄ MAISTĄ? (AUGUSTAS)

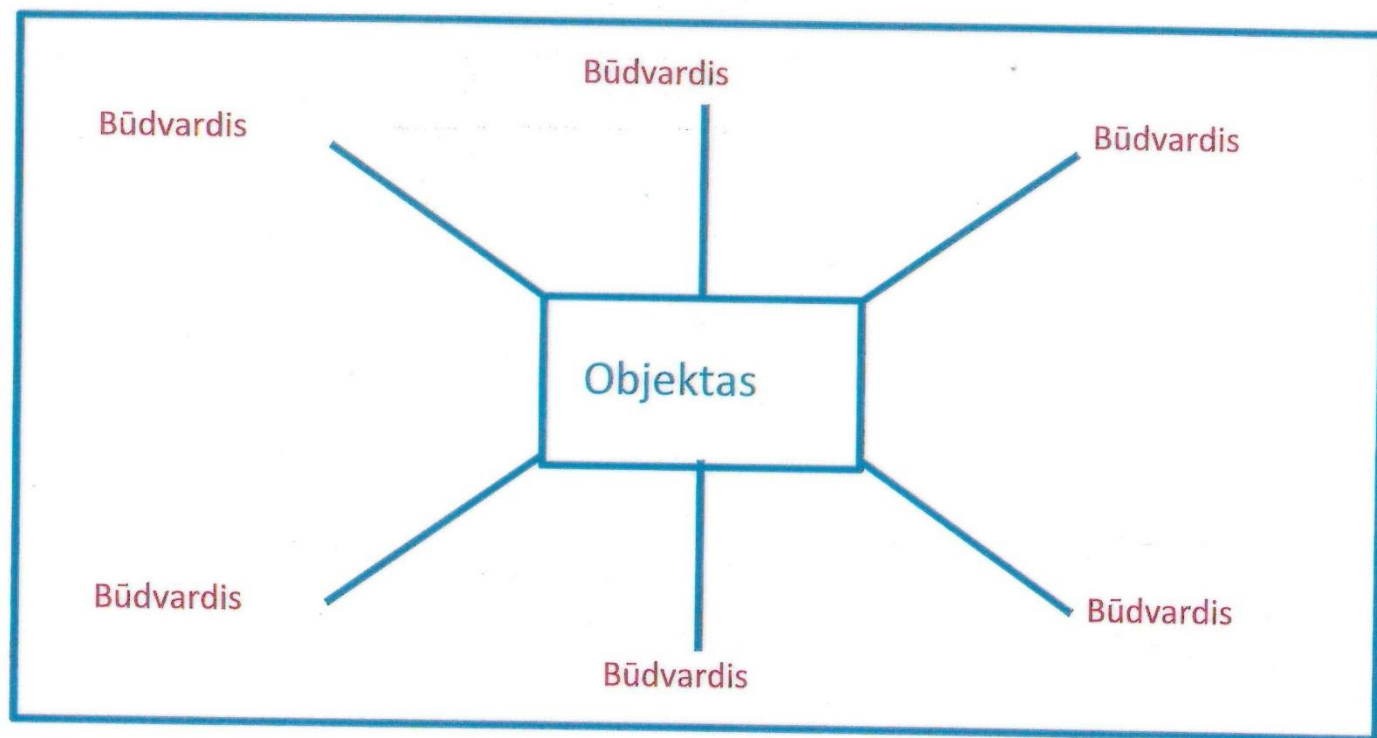
IR PUKSINIAI, IR GELTONI, IR JUODI
BŪNA? (ROKAS)

2 ŽINGSNIS – Suprasti

- SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOJE VAIKAI PASAKOJA APIE DANTŲ PASKIRTĮ.
- „MAŠTYMO MOKYKLOJE“ VAIKAI APIBŪDINA DANTĮ, ATSAKYDAMI Į KLAUSIMĄ KOKS? UŽPILDO ŽEMĖLAPIĮ (APIBŪDINIMO ŽEMĖLAPIS).
- NAUDODAMIESI PARUOŠTA VAIZDINE PRIEMONE „AŠ VALAU DANTIS“ SUDEDA SEKOS ŽEMĖLAPIĮ, TAIP UGDYDAMIESI ĮPROTĮ.
- VYKSTA REFLEKSIJA, KO VAIKAI IŠMOKO (MĖLYNA DE BONO KEPURĖ-IŠVADOS), SUPRANTA IR ĮVARDYJA, KO ŽMOGUS NEGALI SUKRAMTYTI NAUDODAMI RAKTĄ (ATVIRKŠČIAI).

“MAŠTYMO MOKYKLOS” ĪRANKIS: MAŠTYMO ŽEMĒLAPIS

APIBŪDINIMAS

Apibūdinimo žemėlapis „Koks dantis?“

APIBŪDINIMAS

LINKSMAS

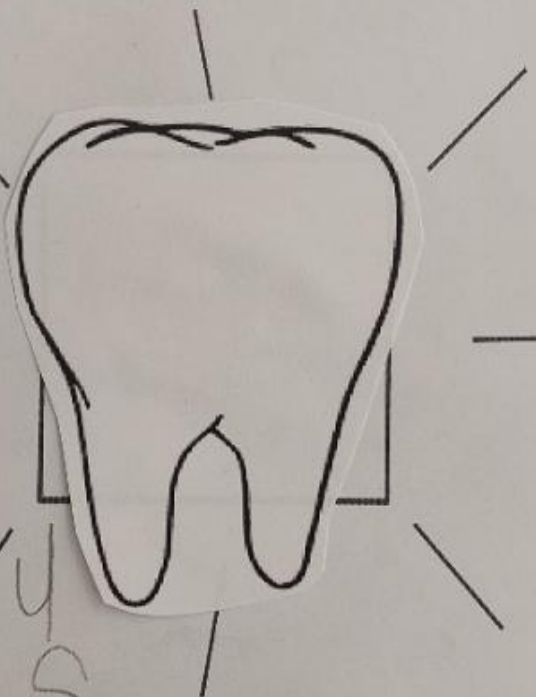
BALTAS

BLIZG

US

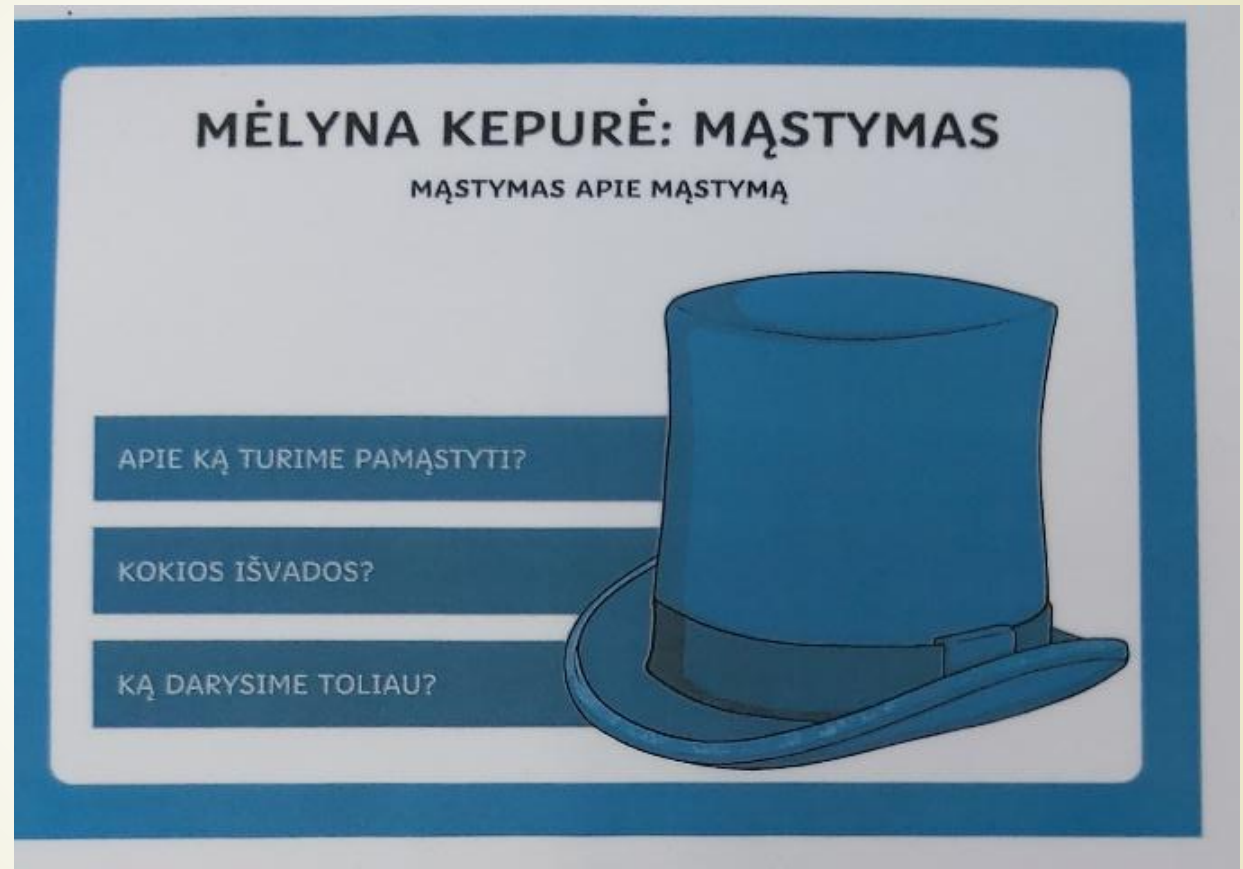
SVAR

KIETAS

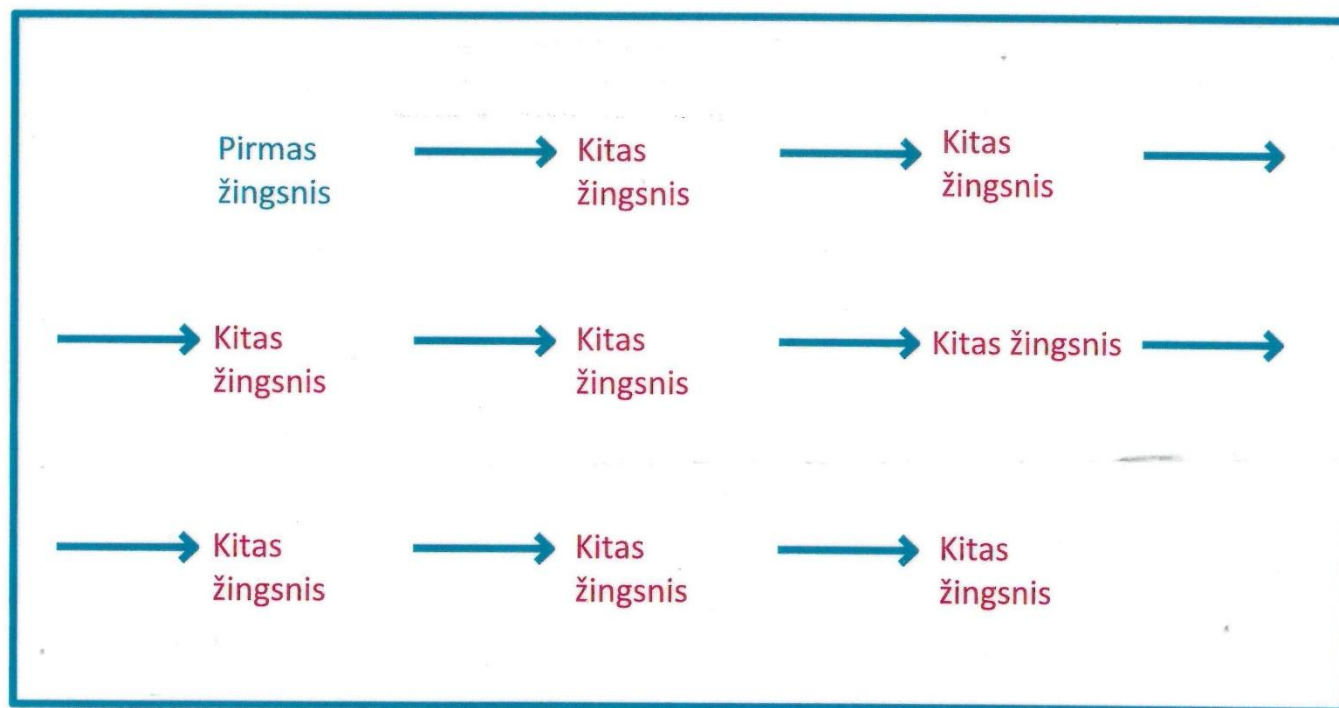
“MĄSTYMO MOKYKLOS” ĮRANKIS: DE BONO KEPURĖ

Ko išmoko?

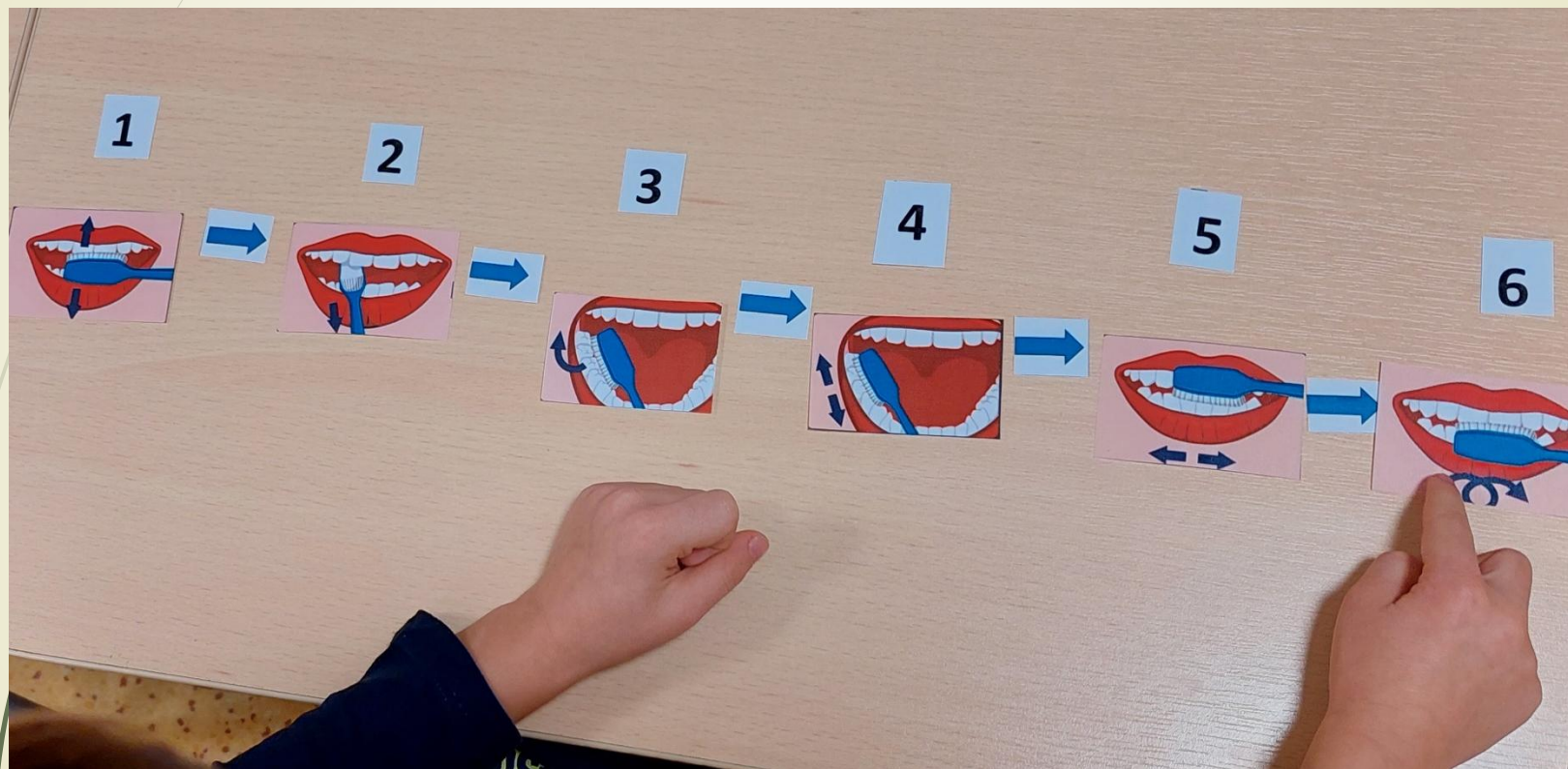

“MĄSTYMO MOKYKLOS” ĮRANKIS: MĄSTYMO ŽEMĖLAPIS

SEKOS SUDARYMAS

Sekos žemėlapis „Aš valau dantis“

“MĄSTYMO MOKYKLOS” ĮRANKIS: MĄSTYMO RAKTAS

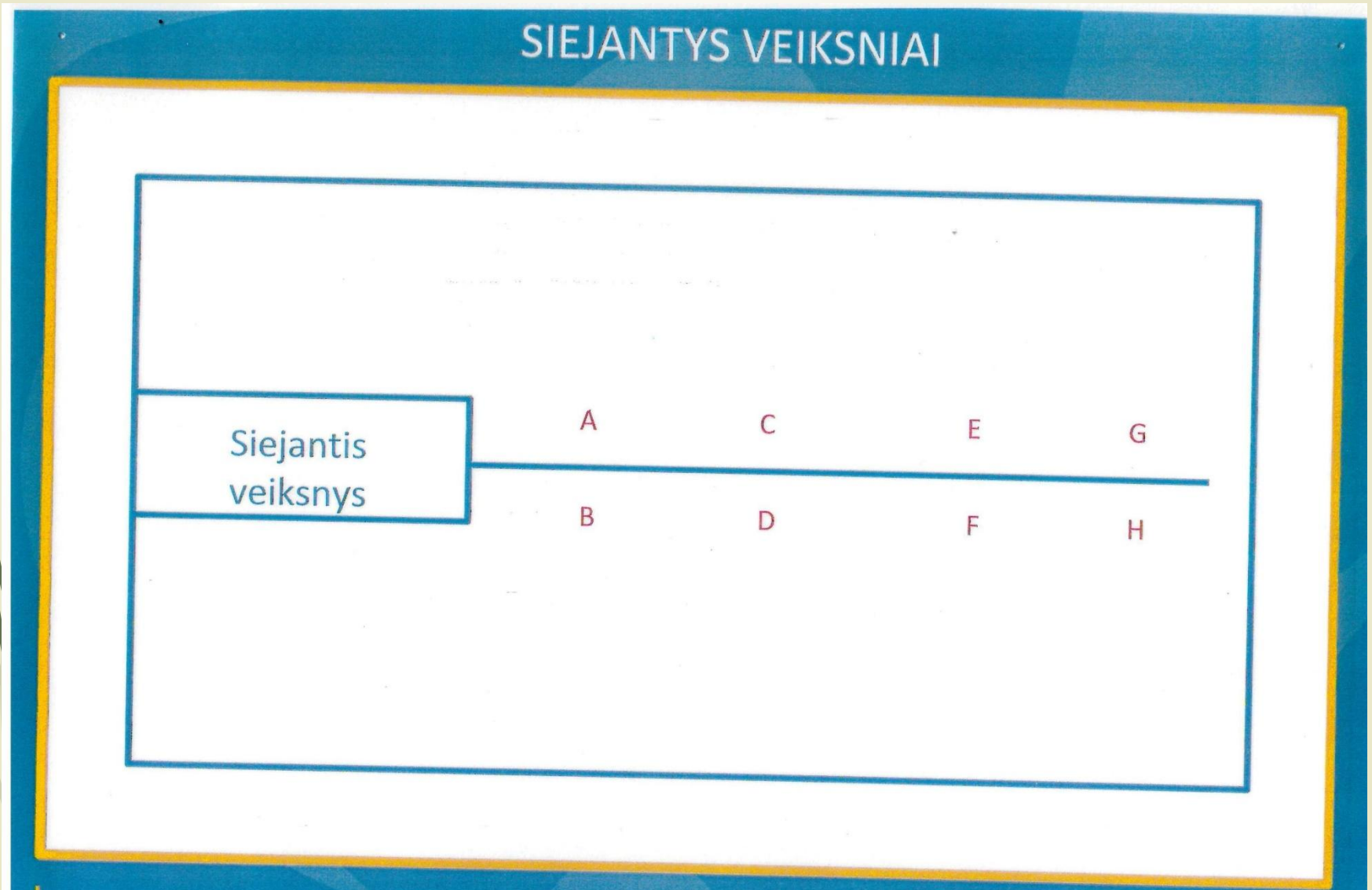
- IŠVARDYKITE DALYKUS, KURIŲ ŽMOGUS NEGALI SUKRAMTYTI
- UŽDUOČIAI TURITE TRIS MINUTES

„Ko žmogus negali sukramtyti?“
NESUKRAMTYTAS
- METALĄ (GIRIUS)
- NEGALI SUKRAMTYTI MEDŽIO (ROKAS)
- ORĄ (LUKA)
- FLONASTERIŲ, PŪBŲ (ADRIJA)
- VEIDRODŽIO
- PLASTIKO (GABRIERĖ)
- STIKLO (DEIVID)
- LENTOS (AIRONAS)
- AKMENŲ (ARNAS)
- KĖDĖS (MORA)
- PLYTŲ (AINIUS)
- STALO, DURŲ (ENAS)
- MAŠINOS, INDŲ, KILIMO (AUGUSTAS)
- DĖŽĖS IŠ MEDŽIO (LĖJA)
- LAIKRODŽIO

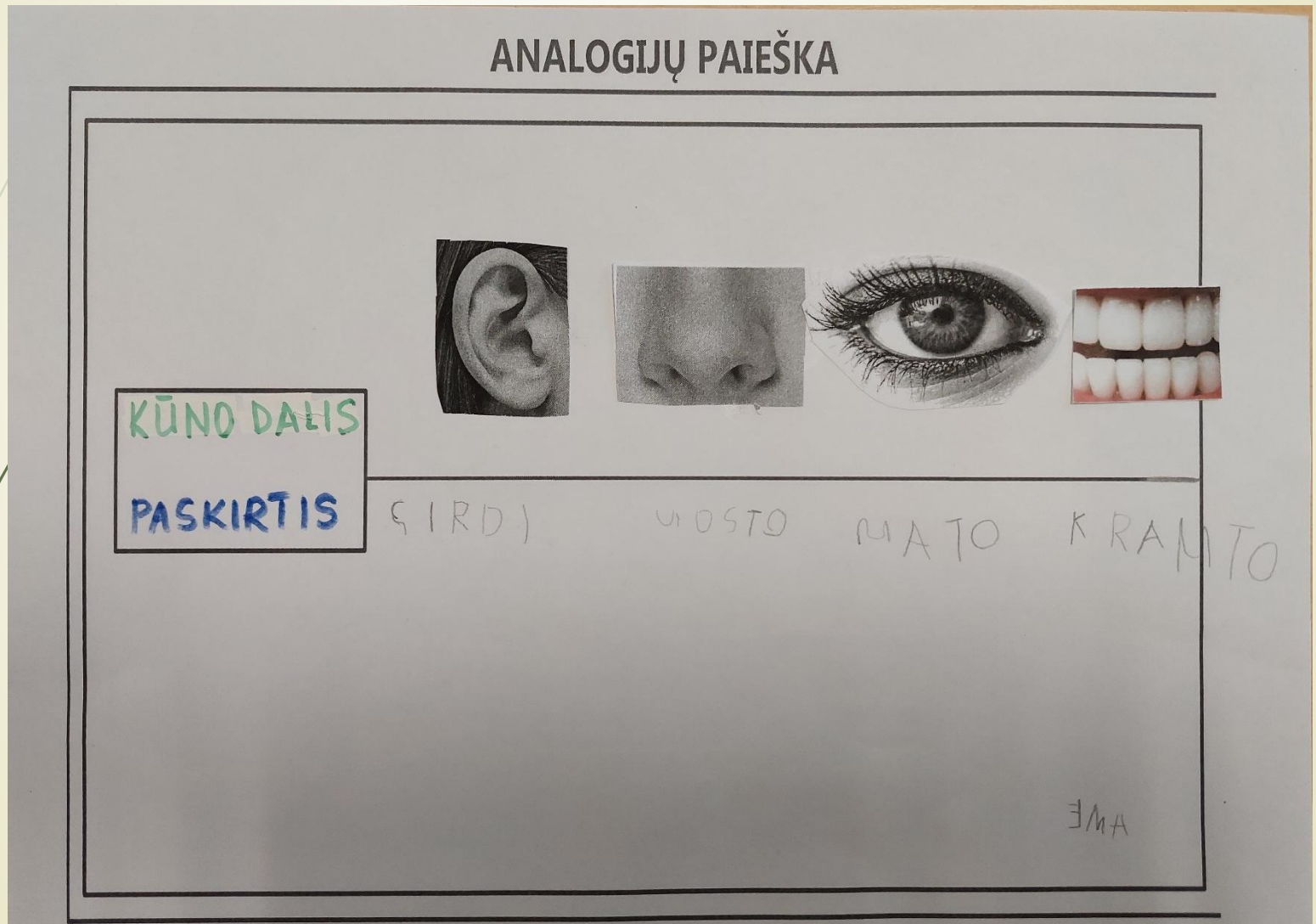
3 ŽINGSNIS – TAIKYTI

- SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOJE VAIKAI PRAKTIŠKAI TAIKO – UGDOSI GEBĖJIMĄ VALYTIS DANTIS.
- “MĄSTYMO MOKYKLOJE” VAIKAI IEŠKO, ANALIZUOJA IR SURANDA KOKIA YRA DANTŲ, AKIŲ, NOSIES IR AKIŲ PASKIRTIS. UŽPILDO ŽEMĖLAPĮ (SIEJANČIŲ VEIKSNIŲ ŽEMĖLAPIS), KUR BŪTENT IR ĮVARDYJA MINETŲ KŪNO DALIŲ PASKIRTIS. TAIP ĮTVIRTINA ŽINIAS, O KAI KURIE SUŽINO APIE DANTŲ PASKIRTĮ.

“MAŠTYMO MOKYKLOS” ĮRANKIS: MAŠTYMO ŽEMĖLAPIS

Siejančių veiksnių žemėlapis „Dantys, akys, nosis, ausys ir jų paskirtis“

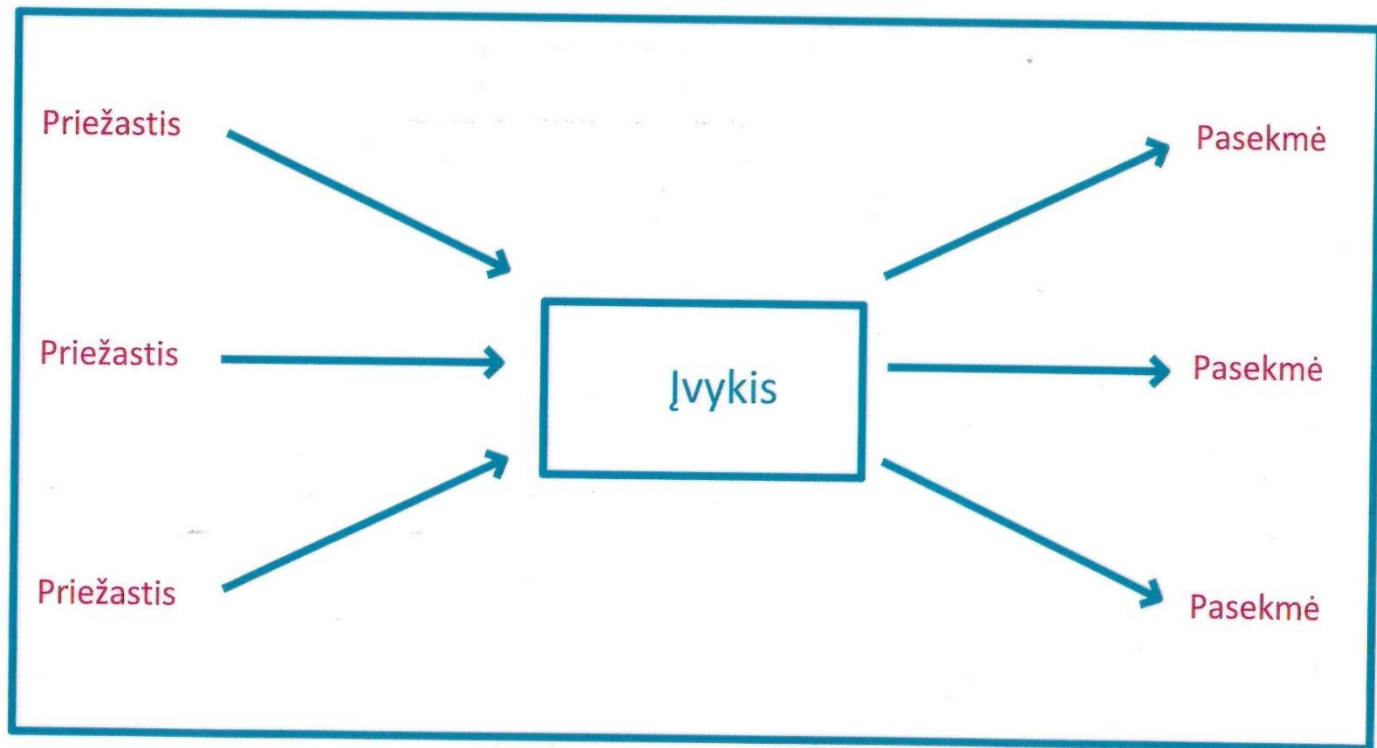

4 ŽINGSNIS – ANALIZUOTI

- SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOJE VAIKAI IEŠKO INFORMACIJOS ĮVAIRIUOSE ŠALTINIUOSE: INTERNETE, ŽURNALUOSE, ENCIKLOPEDIJOSE.
 - “MĄSTYMO MOKYKLOJE” VAIKAI ANALIZUOJA IR SUPRANTA PRIEŽASTIS (KODĖL?) IR GALIMAS PASEKMES. PVZ.: SUGEDO DANTIS IR KOKIOS TO PASEKMĖS. UŽPILDO ŽEMĖLAPI. (PRIEŽASTIES-PASEKMĖS ŽEMĖLAPIS).
- GRUPUODAMI (GRUPAVIMO ŽEMĖLAPIS) VAIKAI PATYS IEŠKO KONKREČIOS INFORMACIJOS - KAS KENKIA/SVEIKA DANTIM?.
- VAIKAI DISKUTUOJA IR IEŠKO BENDRUMŲ TARP PIENO IR DANTŲ. NAUDODAMI RAKTĄ (BENDRUMAI).

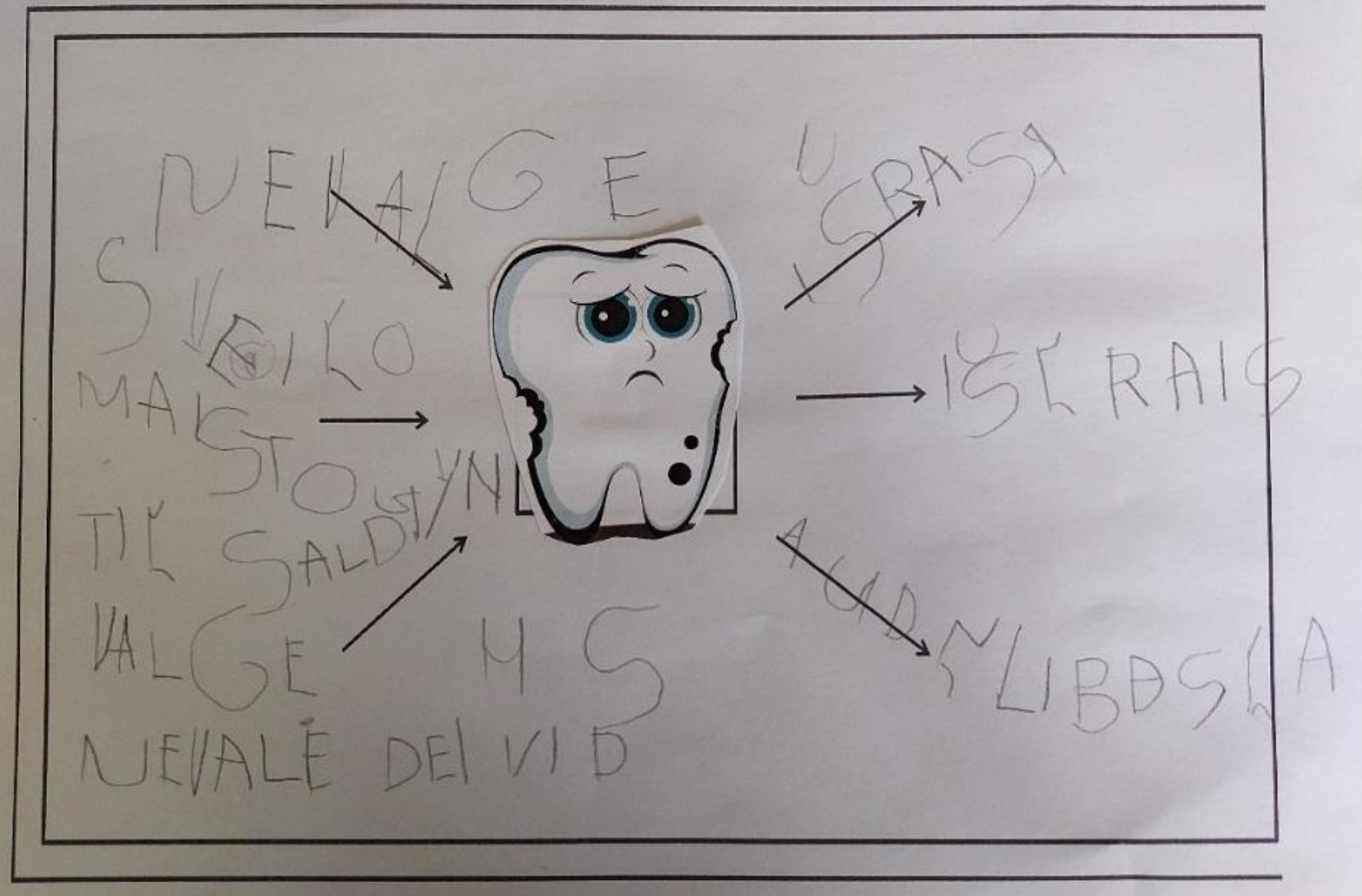
“MAŠTYMO MOKYKLOS” ĮRANKIS: MAŠTYMO ŽEMĖLAPIS

PRIEŽASTIS - PASEKMĖ

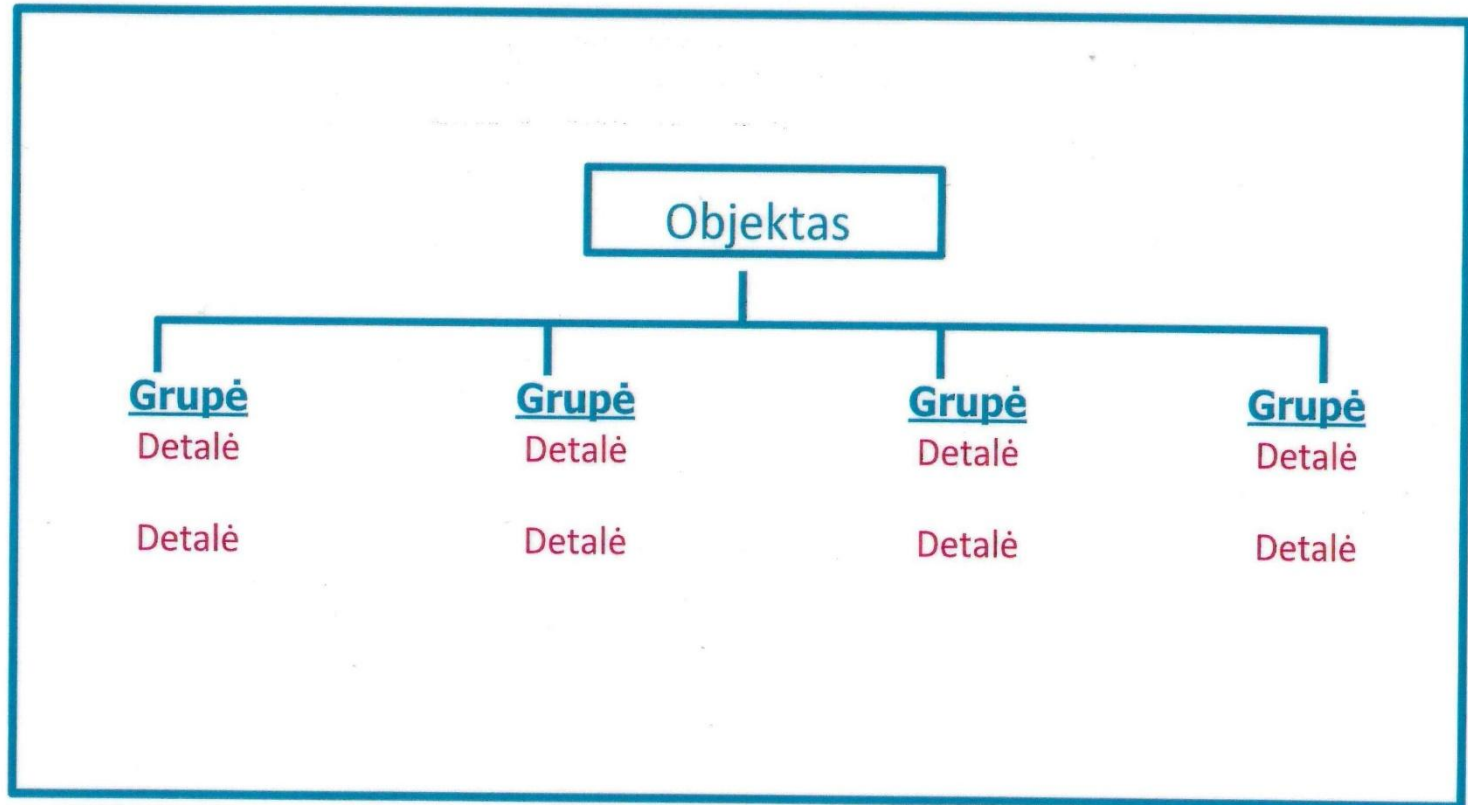
Priežasties – pasekmės žemėlapis „Dantis“

PRIEŽASTIES PASEKMĖS

Grupavimo žemėlapis

GRUPAVIMAS

Grupavimo žemėlapis „Kenkia dantim/sveika dantim“

“MAŠTYMO MOKYKLOS” ĮRANKIS: MAŠTYMO RAKTAS

- IŠVARDYKITE - KAS BENDRO TARP PIENO IR DANTŲ?
- ĮVARDYKITE 5 BENDRUMUS/PANAŠUMUS
- TURITE DVI MINUTES

„Kas bendro tarp pieno ir dantų“

DANTYS BALTI, IR PIENAS BALŲS. (LĖJA)

PIENAS SVEIKAS DANTIM (AUGUSTAS)

PIENAS NETURI AKIŲ, AKYS IRGI NETURI (LĖJA)

DANTYS NEAPVALŪS, PIENAS NEAPVALIUS (AUGUSTAS)

5 ŽINGSNIS – VERTINTI

- SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOJE VAIKAI ĮSIVERTINA, KO IŠMOKO.
- “MĄSTYMO MOKYKLOJE” VAIKAI DISKUTUOJA APIE DANTŲ TRŪKUMUS, IEŠKO BŪDŲ IR TEIKIA PASIŪLYMUS KAIP JUOS IŠTAISYTI. NAUDODAMI RAKTĄ (TRŪKUMAI).
- VYKSTA REFLEKSIJA, VAIKAI ĮSIVERTINA KO IŠMOKO (MĖLYNA DE BONO KEPURĖ-IŠVADOS).

“MAŠTYMO MOKYKLOS” ĮRANKIS: MAŠTYMO RAKTAS

- IŠVARDYKITE DANTŲ TRŪKUMUS, NURODANT BŪDUS KAIP JUOS IŠTAISYTI
- TURITE KETURIAS MINUTES

„Dantų trūkumai“ kaip juos ištaisyti

DANTYS GELSIA, REIKIA VALGYTI SVEIKĄ
MAISTĄ.
(RUGUJAS)

ATSIRANDA SKYLŪČIŲ, EITI PAS DANTKŲ
(AUGUSTĄ)

AUKSINIAI DANTYS - NEGRAŽU, JUOS IŠRAUTI
(LĖJA)

SKAUDA DANTŲ, REIKIA DAUG KARTŲ
VALYTI (DEIVID)

“MĄSTYMO MOKYKLOS” ĮRANKIS: DE BONO KEPURĖ

Ko išmoko?

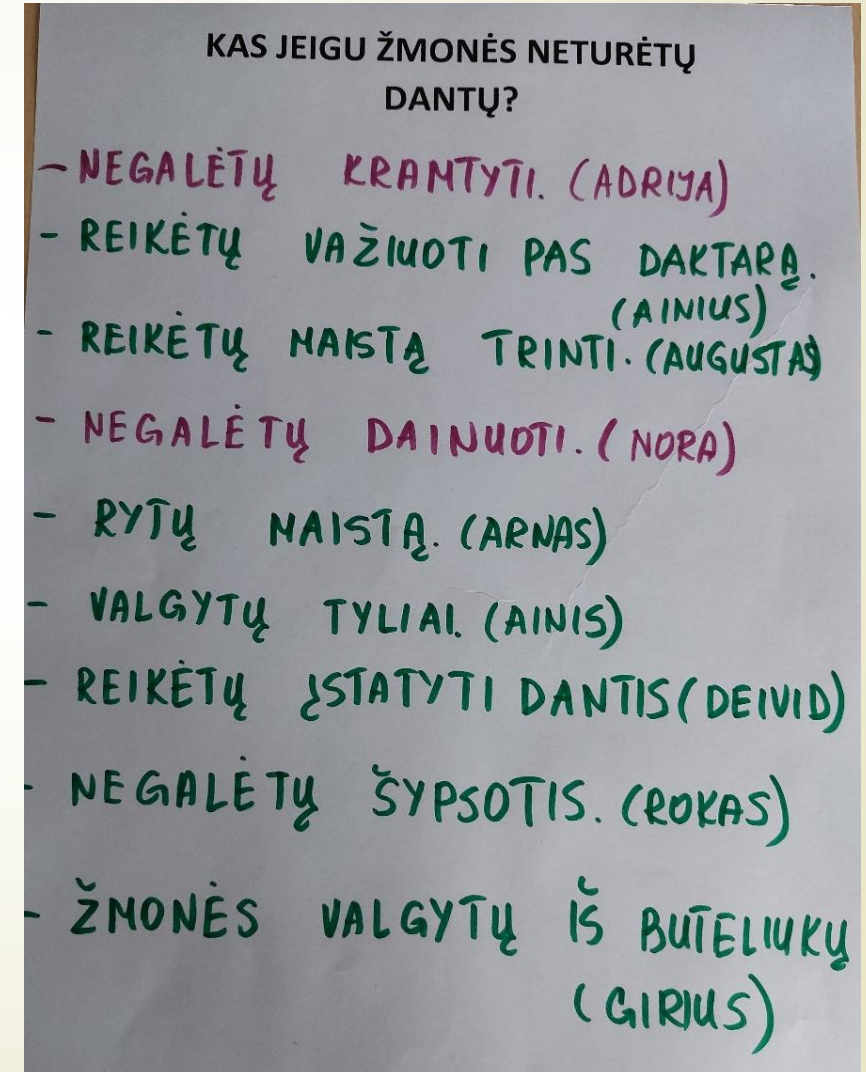
6 ŽINGSNIS – KURTI

- SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOJE VAIKAI PIEŠIA KŪNO DALIS, ŽMOGŲ. MOKOSI EILĖRAŠČIŲ, DAINELIŲ, ŽAIDŽIA VAIDMENINIUS ŽAIDIMUS, PVZ.: „DANTŲ GYDYTOJAS“.
- “MĄSTYMO MOKYKLOJE” VAIKAI MĄSTO IR FANTAZUOJA, KOKIĄ DAR KŪNO DALĮ IR POJŪTĮ GALĖTŲ TURĖTI ŽMOGUS?. NAUDOJA ŽALIĄ DE BONO KEPURĘ – IDĖJOS, GALIMYBĖS.
- VAIKAI ĮSIVAIZDUOJA IR DALINASI MINTIMIS SU GRUPĖS DRAUGAIS APIE TAI, KAS JEIGU ŽMONĖS NETURĖTŲ DANTŲ?. NAUDODAMI RAKTĄ (KAS JEIGU?).

“MAŠTYMO MOKYKLOS” ĮRANKIS: MAŠTYMO RAKTAS

- KAS JEIGU ŽMONĖS NETURĖTŲ DANTŲ?“
- SUGALVOKITE PO IDĖJĄ.
- TURITE 8 MINUTES

“MĄSTYMO MOKYKLOS” ĮRANKIS: DE BONO KEPURĖ

Kokią dar kūno dalį ir pojūtį galėtų turėti žmogus?

PSICHINĖS- EMOCINĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS UGDANT MĄSTYMO ĮPROTĮ: IMPULSYVUMO VALDYMAS

IMPULSYVUMO
VALDYMAS

MŪSŲ SUSITARIMAI

NUSIRAMINIMO
BŪDAI

UŽSIIMU MĖGSTAMA VEIKLA

KLAUSAU MĖGSTAMOS MUZIKOS

AKTYVIAI SPORTUOJU

ŽAIDŽIU SU SMĖLIU, MODELINU,
PLASTELINU

Sveikatą stiprinančioje programoje kuriame tinkamo elgesio skatinimo bei modeliavimo sistemas grupėse. “MAŠTYMO MOKYKLOS” metodas ugdo mąstymo įprotį: impulsyvumo valdymą.

Impulsyvumas - polinkis veikti iš karto, po pirmos paskatos (impulso), nesvarstant, negalvojant.

Impulsyvumo valdymas - ramus, apgalvotas elgesys.

IMPULSYVUMO VALDYMAS

Gebėjimas nusiraminti ir atsipalaiduoti.

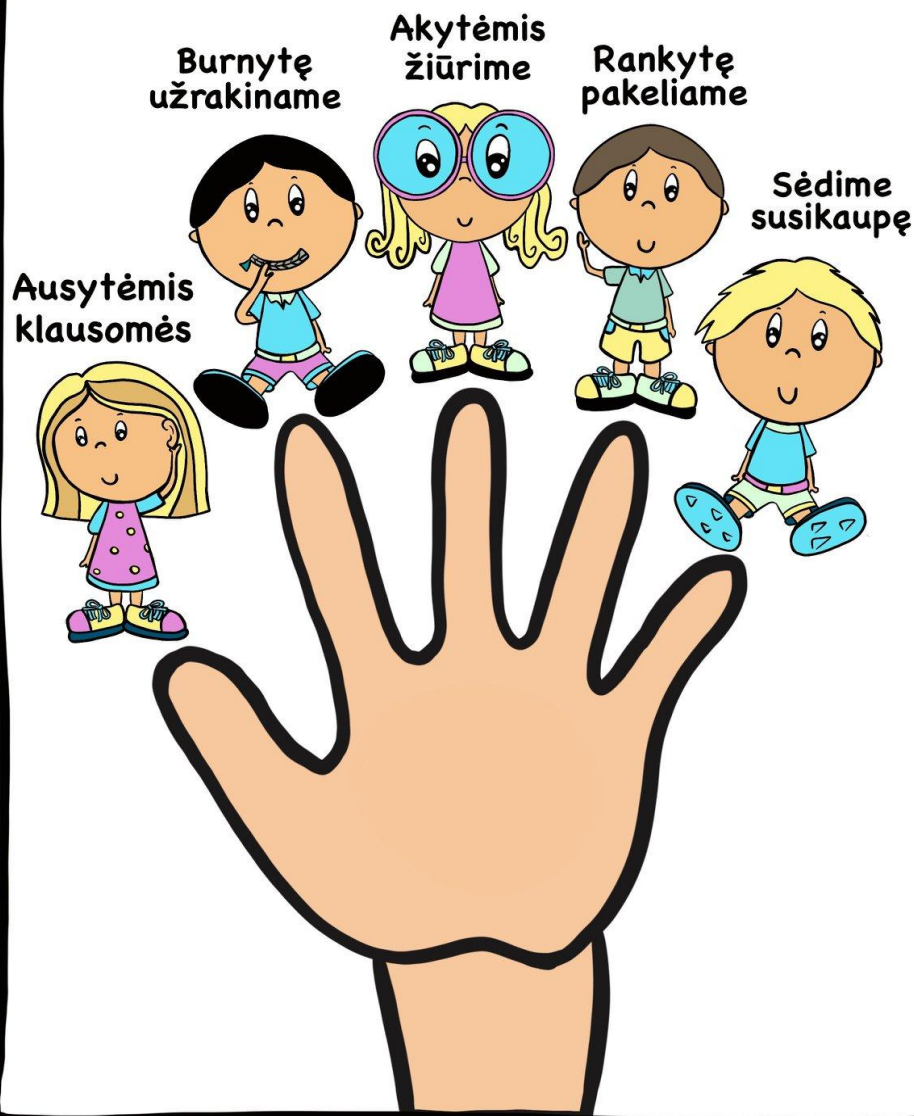
Jausmų raiška tinkamais būdais, jausmų raiškos kontrolė.

Gebėjimas laikytis susitarimų, taisyklių.

Suvokimas, kad patys galime kontroliuoti daugelį situacijų.

Plano ir strategijos pasirinkimas ir pasekmių numatymas prieš imantis veiksmų.

5 PIRŠTŲ TAISYKLĖ

Sveikatą stiprinančioje programoje numatytas taisyklių kūrimas, o “Mąstymo mokykloje” taikoma 5 pirštų taisyklė.

Sveikatą stiprinančioje programoje numatytas problemų sprendimas ir išeičių ieškojimas, o "Mąstymo mokykloje" taikoma šviesoforo taisyklė - impulsyvaus elgesio ugdymas, savitvarda.

SUPER HEROJUS

ELZA

GELEŽINIS ŽMOGUS

Sveikatą stiprinančioje programoje taikomas paskatinimas, pagyrimas, „Mąstymo mokykloje“ vaikai pasirenka „Super herojus“ kaip teigiamo įvertinimo simbolį.

SVEIKOS GYVENSENOS ĮGŪDŽIO UGDYMO STRATEGIJA=EFEKTYVAUS ELGESIO ĮPROČIO SUFORMAVIMO STRATEGIJAI

1. Išsiaiškinti elgesio įpročio/ ugdomo įgūdžio prasmę
2. Vizualizuoti - edukacinė aplinka
3. Išrinkti filmukus ar filmus juos rodyti ir analizuoti su vaikais
4. Išrinkti citatas, jas kartoti ir iškabinti
5. Išsirinkti veiklas, kurios reikalautų įpročio/ įgūdžio taikymo ir jas atlikinėti.
6. Apdovanoti už įpročio/ įgūdžio laikymąsi.
7. Planavimas, KAIP IR KĄ MES DARYSIME KARTU
8. SVARBIAUSIA – VISI IR SISTEMINGUMAS!

RENGDAMOS ŠĮ PRISTAYTMA
MES UGDĖMĖS MAŠTYMO
[PROT] “**Maštymas drauge**”

DĖKOJAME

